

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 179 แห่ง รวม 1,932 คน ได้แก่

1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1,197 คน จำแนกเป็น

- 1) บุคลากรภายใน จำนวน 266 คน
- 2) บุคลากรภายนอก จำนวน 931 คน

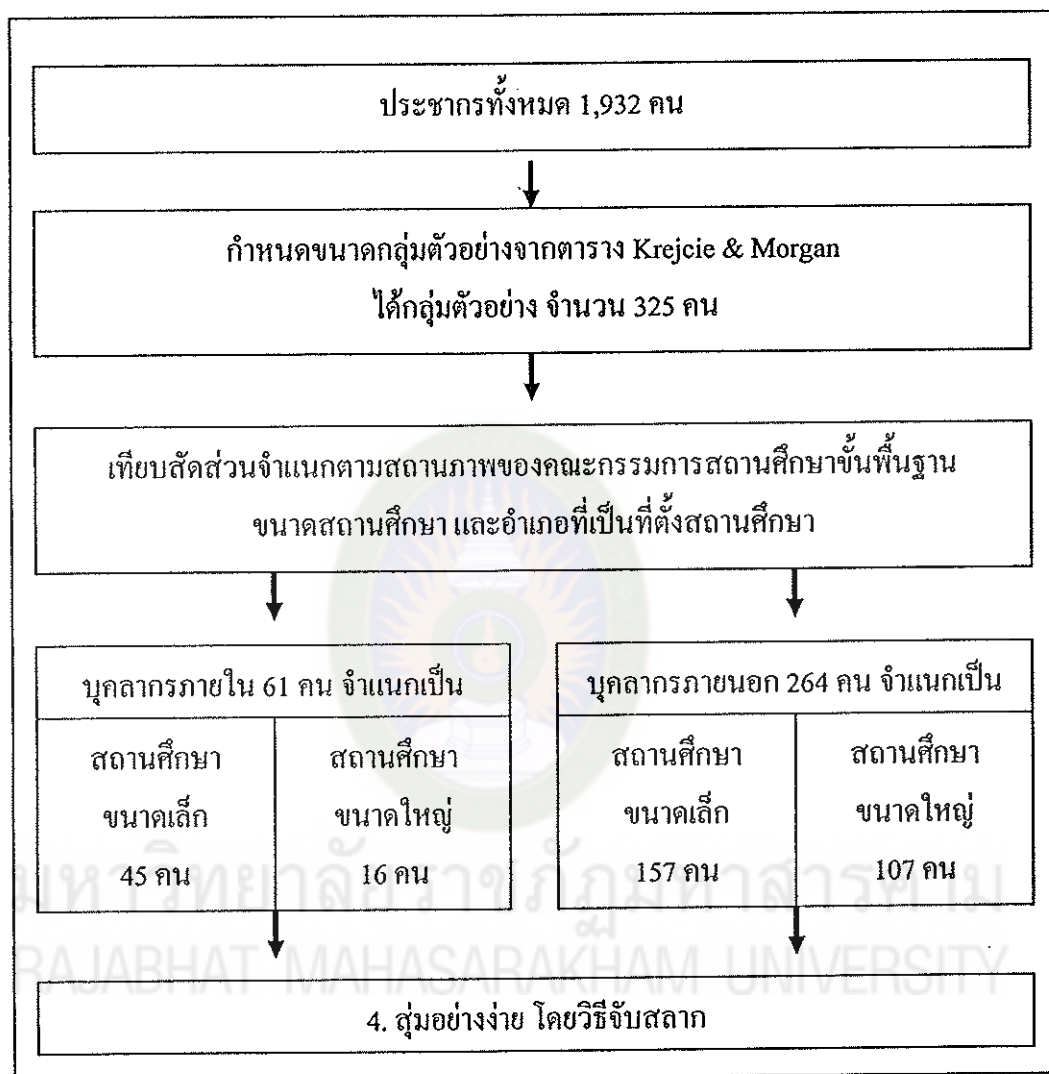
1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 735 คน จำแนกเป็น

- 1) บุคลากรภายใน จำนวน 98 คน
- 2) บุคลากรภายนอก จำนวน 637 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน เทียบสัดส่วนตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดสถานศึกษา และอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีในทุกอำเภอ เพื่อให้ครอบคลุมประชากรทุกพื้นที่ แล้วจึงสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก

ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตามแผนภูมิที่ 5 และตารางที่ 3
ดังนี้ คือ

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอ สถานภาพและขนาดสถานศึกษา

อำเภอ ที่เป็นที่ตั้ง ของสถานศึกษา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา (คน)								รวมทั้งสิ้น (คน)	
	บุคลากรภายใน				บุคลากรภายนอก					
	สถานศึกษา ขนาดเล็ก		สถานศึกษา ขนาดใหญ่		สถานศึกษา ขนาดเล็ก		สถานศึกษา ขนาดใหญ่		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
	เมืองหนองคาย	100	17	28	5	350	60	182		
ท่าบ่อ	52	9	34	5	182	31	221	37	489	82
ศรีเชียงใหม่	38	6	10	2	133	22	65	11	246	41
สังคม	38	6	6	1	133	22	39	7	216	36
สระใคร	26	5	12	2	91	15	78	13	207	35
โพธิ์ตาก	12	2	8	1	42	7	52	9	114	19
รวม	266	45	98	16	931	157	637	107	1,932	325

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 รายการ ได้แก่ สถานภาพตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น บุคลากรภายใน และบุคลากรภายนอก และขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) จำแนกประเด็นข้อคำถาม ครอบคลุมขั้นตอนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : 25 - 30) รวม 7 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการเตรียมความพร้อม
- 2) ด้านการจัดทำหลักสูตร
- 3) ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร
- 4) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้
- 5) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 6) ด้านการสรุปผล
- 7) ด้านการปรับปรุง พัฒนา

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end)

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้ง เอกสารอื่นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดโครงสร้างเครื่องมือ ตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมขั้นตอนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 7 ด้าน

2.2.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเบื้องต้น แล้วนำเสนอมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้าน โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item - Objective Congruence : IOC.) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคล ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) อาจารย์ประณมพร เพ็ชรโปรี ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำทอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้าง
- 2) อาจารย์โยภา ศรีงาม ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้าง
- 3) อาจารย์มงคล ผิวส่อง ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถิ่นทอนเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องด้านรูปแบบ
- 4) อาจารย์ประภาพร บุญพาเกิด ศษ.ม. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านป่าสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนด้านการใช้ภาษา
- 5) อาจารย์วารุณี เดียววิวัฒน์ชัย ศษ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา)ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์โดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ .60 ขึ้นไปรวมทั้ง ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.5 ปรับแก้ไข แล้วจึงนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

2.2.6 ปรับปรุง แล้วจึงจัดทำฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

3.1 การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัย ขอนหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จากนั้น ผู้วิจัย นำส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมกับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บแบบสอบถาม หลังจากที่ได้จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างแล้ว ประมาณ 15 วัน ผู้วิจัย ประสานโดยตรงกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเก็บคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ตามลำดับ ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสำรวจรายการ ซึ่งสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ บุคลากรภายใน และบุคลากรภายนอก แจกแจงความถี่ วิเคราะห์หาร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งสอบถามระดับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้น จึงทำการทดสอบสมมติฐาน โดยหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดสถานศึกษา ต่อระดับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ใช้การทดสอบค่า F - test (Two - way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และถ้าหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงจะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ้ (Sheffe' Method)

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งสอบถามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ จัดกลุ่มความสำคัญ แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป และใช้สถิติ ดังต่อไปนี้ คือ

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha - Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ความถี่ (Frequency)

5.2.2 ร้อยละ (Percentage)

5.2.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{x})

5.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า F - test (Two - way ANOVA)